

7. Федоренко В.Г., Діденко О.М., Рушенський М.М., Уткін О.Ф. Політична економія: Підручник / За наук. ред. д.е.н., проф. В.Г. Федоренка. – К.: Алерта, 2008. – С.78.

*Науковий керівник –Котикова О.І., доктор економічних наук, професор, ,
Миколаївський національний аграрний університет*

ЕКСПОРТНІ ОСОБЛИВОСТІ УКРАЇНИ

**Зігунова С.А., здобувач вищої освіти,
Миколаївський національний аграрний університет**

Із року в рік показники України у зовнішній торгівлі товарами та послугами демонструють значні коливання, які спровоковані низкою зовнішніх та внутрішніх негативних чинників. Економіка України характеризується високим рівнем відкритості, що створює певну нестабільність та залежність українських виробників від зовнішньої торгівлі на світових ринках.

Основними торговельними партнерами України є 212 країни, основні з яких: Китай, Польща, Італія, Туреччина, Німеччина, Індія, Угорщина, Білорусь, США, Франція, Чехія, Швеція, Швейцарія, Австрія. Останнім часом стратегічним партнером для України став Євросоюз, адже майже 44% товарів та послуг Україна продає на експорт в Європу. Національною Експортною Стратегією України до 2025 визначено 48 країн у фокусі. При цьому Україна експортує широку номенклатуру товарів та послуг практично у всі країни світу. Криза Світової організації торгівлі, стратегічне протистояння країн-лідерів глобальної торгівлі все більше призводять до децентралізації світової торгівлі, що відкриває можливості нарощування торговельних відносин не тільки вже зі сталими партнерами, але і налагодженню зв'язків з новими країнами.

Структура українського експорту товарів лише частково збігається зі структурою світового товарного експорту. Якщо усвітовому експорті домінують механічне обладнання (24,7%), мінеральні продукти (18,8%), транспортні засоби (9,9%), хімічна продукція (8,8%) та недорогоцінні метали, то в українському експорті частка механічного обладнання (10,5%) є вдвічі меншою, ніж усередньому усвіті. При цьому частка експорту недорогоцінних металів та виробів із них (29,8%) суттєво перевищує загальносвітовий показник. Частка експорту мінеральних товарів також менша за світову (12,5% – Україна, 18,8% – світ), але порівняно з іншими товарними групами різниця є відносно невеликою.

Водночас питома вага продукції рослинного походження в українському експорті (11,9%) майже в чотири рази перевищує світовий показник. При цьому на українські жири та олії припадає 3,5% світового ринку, на продукти рослинного походження – 1,6%. Темпи зростання українського експорту сільськогосподарської та харчової продукції випереджають світові, що свідчить про досить стабільний світовий попит та стійкість цих експортних груп до кризових явищ в економіці України. У цілому ж український експорт характеризується порівняно меншою часткою промислової продукції високого рівня переробки та вищою часткою металургійної продукції, а також продукції сільського господарства та харчової промисловості. У структурі українського експорту послуг домінують транспортні (40,9%) та ділові (14,0%) послуги, послуги, пов'язані з подорожами (19,8%).

Попри великий потенціал американської економіки ця країна не є головним торговельним партнером України. Ситуація із двосторонньою торгівлею послугами між цими країнами є дещо кращою, оскільки США входять у п'ятірку країн-партнерів. Український товарний експорт до США залишається, на жаль, сировинним.

Аналізуючи рівень експортного потенціалу України, можна стверджувати про наявність конкурентоспроможності національних товарних груп України на світових ринках та споживчого попиту на них. Подальша

реалізація започаткованої стратегії розвитку експортного потенціалу України буде позитивно впливати на ступінь її участі на світових ринках, підвищувати роль та зацікавленість національних товаровиробників у зовнішній торгівлі. Удосконалення внутрішніх адміністративних процедур оформлення зовнішньоекономічної діяльності та поліпшення регуляторного середовища лише привабить суб'єктів господарювання до активної участі в ній та значно підвищить рівень експортного потенціалу України.

Список використаних джерел

1. Зарицька Н.С. Сучасний рівень та потенційні можливості торговельного співробітництва України та США / Н.С.Зарицька // Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія: економічні науки. – 2016. – №17. – С.32–35.
2. Кулицький С. Зовнішня торгівля України: стан, проблеми й перспективи / С. Кулицький // Україна: події, факти, коментарі. – 2018. – № 10. – С. 39–52.
3. Лиськова Л.М. Підвищення експортного потенціалу України як передумова досягнення цілей регіональної торговельно-економічної співпраці. Європейські перспективи. 2014. № 9. С. 12–18. URL: https://ir.kneu.edu.ua/bitstream/handle/2018/31318/evpe_2014_9_4.pdf?sequence=1&isAllowed=y

Науковий керівник – Мельник І.О., канд. екон. наук, доцент, кафедра економіки підприємств, Миколаївський національний аграрний університет